

stanovenými. Stanovisku tomu svědčí i ustanovení § 17 ex. ř., podle něhož přísluší exekučnímu soudu v zásadě projednávat i rozhodovat všechny spory za řízení exekučního a z něho vzniklé, a tudíž zajisté ve smyslu § 402 ex. ř. obdobně i spory vzniklé z prozatímních opatření.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud rozpoznal sice správně, že zájemné popsání vnesených svršků podle § 1101 obč. zák. je považovati za prozatímní opatření, a že proto podle § 402 ex. ř. mohou třetí osoby proti němu uplatňovati svá práva žalobou podle obdoby § 37 ex. ř., ale mylně dovodil příslušnost okresního soudu exekučního v Praze z ustanovení § 17 ex. ř. přehlédnuv, že ve druhém odstavci tohoto zákonného předpisu se praví, že exekuční soud je ve sporech tam uvedených příslušný jen potud, pokud v tomto zákoně — t. j. v exekučním řádu — jiný soud není prohlášen za příslušný. Pro žalobu podle § 37 ex. ř. jest příslušný soud, u kterého v první stolici bylo navrženo povolení exekuce, neb exekuční soud, podle toho, zda byla podána žaloba před počátkem exekučního výkonu, či po něm. V případě, o který tu jde, okresní soud exekuční v Praze neprováděl výkon zájemného popsání svršků jako soud k výkonu zájemného popsání podle zákona povoláný, nýbrž jen jako soud povolujícím sborovým soudem podle § 36 druhý odstavec, prvá věta j. n. dožádaný. Jak ze spisů okresního soudu exekučního v Praze na jevo jde, povolil zájemné popsání svršků krajský soud civilní v Praze v rozepři zn. sp. Ck XII a) 366/33. Soud ten byl tedy podle § 387 prvý odstavec ex. ř. povolán, aby nařídil, čeho k provedení povoleného prozatímního opatření (zájemného popsání svršků podle § 1101 obč. zák.) bylo třeba, a byl tedy oprávněn dožádati okresní soud exekuční o výkon zájemného popsání. U tohoto dožádaného soudu nepočal tudíž vůbec výkon prozatímního opatření ve smyslu §§ 33 a 402 ex. ř., poněvadž soud ten podle zákona (§ 387 ex. ř.) k výkonu jeho nebyl vůbec příslušný, nýbrž jen povolující soud procesní. Proto také jen tento soud jest výlučně příslušný k projednání a rozhodnutí tohoto sporu (§§ 37 a 387 ex. ř. — srov. rozh. čís. 7224 sb. n. s.). Nerozhodné jest, že podle tvrzení žalobkyně v rekursu okresní soud civilní pro vnitřní Prahu usnesením ze dne 27. května 1933 žalobu stejného obsahu odmítl, vyřknuv, že příslušným jest výhradně okresní soud exekuční v Praze, a že usnesení to nabylo právní moci, neboť ustanovení § 46 prvý odstavec j. n. neplatí, byla-li žaloba odmítnuta a *limine fori* pro nepřislušnost soudu, u něhož byla podána, jak nejvyšší soud vyložil v rozhodnutí čís. 1627 sb. n. s. Že šlo o usnesení vydané k námitce žalované po ústním jednání a doručené oběma stranám žalobkyně netvrdila.

Čís. 13490.

O tom, zda obec v Čechách učinila opatření, by bylo zabráněno nebezpečí hrozcímu chodcům z přetrženého drátu elektrického vedení pro osvětlování obce, nelze rozhodovati pořadem práva.

Pokud nárok na náhradu škody jest odvozován z vadnosti elektrického vedení, jest o něm rozhodovati pořadem práva.

Třebaže síla drátu elektrického vedení neodpovídala předpisům o elektrických vedeních, neručí majitel elektrického vedení podle § 1319 obč. zák. za škodu přetržením drátu, byl-li drát přetržen následkem mimořádné nepohody, při níž se strhaly i dráty v předepsané síle.

Bylo povinností obce, by dala po nepohodě zavčas prohlédnouti elektrovodnou síť.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1934, Rv I 392/32.)

Žalobce domáhal se na žalované obci v Čechách náhrady za koně, jenž byl dne 17. dubna 1928 usmrcen na silnici elektrickým proudem z přetrženého drátu elektrického vedení pro osvětlování žalované obce. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d I. zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením, pokud byla žaloba založena na tom, že žalovaná obec zanedbala péči podle ustanovení § 28 čís. 2 a 3 obec. zřízení pro Čechy, a odmítl žalobu v tomto směru; II. jinak zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolatel se domáhal na žalované obci náhrady za koně, který byl dne 17. dubna 1928 na silnici usmrcen elektrickým proudem z přetrženého drátu elektrického vedení pro osvětlování žalované obce. Povinnost žalované dovozuje jednak z vadnosti elektrického vedení, ježto bylo použito drátu slabšího, než jest předepsáno, a že dráty nebyly opatřeny řádnou izolací, jednak že obec nedala onoho dne elektrovodnou síť prohlédnouti a neučinila opatření, by bylo zabráněno nebezpečnosti hrozícímu chodcům, jak bylo její povinností. Výtku, že obec neučinila opatření, by bylo zabráněno nebezpečí hrozícímu chodcům, jest zřejmě výtkou zanedbání péče o bezpečnost osoby a jmění a o bezpečné ježdění po silnicích, jak jest uložena obci podle ustanovení § 28 čís. 2 a 3 obecního zřízení pro Čechy, neboť žalobce též výslovně uvedl, že žalobu zakládá též na tom, že žalovaná obec zanedbala povinnosti jako strážkyně veřejné bezpečnosti. Rozhodovati však o povinnosti žalované k náhradě škody pro zanedbání péče o veřejnou bezpečnost soudu ne náleží, neboť rozhodování o tom jest §em 37 obecního zřízení přikázáno okresnímu úřadu. V tom směru jest pořad práva vyloučen. Odvolací soud sice toto právní stanovisko správně v důvodech rozsudku vyložil, nevyvodil však z toho důsledek pro rozsudkový výrok, potvrdiv rozsudek prvního soudu, jenž rozhodl i, pokud žaloba byla založena na onom zanedbání. K nepřipustnosti pořadu práva jest však přihlédnouti z úřadu v každém období sporu a bylo proto rozhodnuto, jak se stalo (§§ 240, 471 čís. 7, 477 čís. 6, 478 a 513 c. ř. s.).

Než nejvyššímu soudu bylo uvážiti o připustnosti pořadu práva i pokud žalobní nárok jest dovozován z vadnosti vedení, ano žalovanou stranou jest obec a jde o vedení k osvětlování obce, rozuměj veřejnému,

neboť i tu pro otázku přípustnosti pořadu práva jest se zřetelem na právní názor vyložený v rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů ze dne 5. června 1931 č. j. 734/31 uveřejněném ve sbírce rozhodnutí nejvyššího soudu z roku 1931 na stránce 1596, na jehož odůvodnění se odkazuje, rozhodným, zdali žalobní nárok jest založen na zanedbání veřejnoprávních povinností obce, čili nic. I péče o osvětlení ulic spadá do působnosti obce podle § 28 čís. 2 a 3 obecního zřízení. Tu pak vzniká otázka, zdali vytýkaná vadnost vedení není též zanedbáním této péče. K této otázce však jest odpověděti záporně. K péči o osvětlení náleží, dbáti toho, by přiveden byl konečný výsledek, potřebné osvětlení. K tomu jest nutně potřebí zařízení vyrábějícího světelný zdroj, jež však není přímo předmětem veřejnoprávní povinnosti obce, nýbrž prostředkem k jejímu splnění. V souzeném případě bylo prostředkem tím elektrické vedení. Obec ovšem jest povinna pečovati i o toto zařízení v mezích zákonných předpisů buď všeobecných nebo pro ten který způsob zařízení zvláštních, nikoli však podle předpisů o veřejnoprávních povinnostech obce. Ve příčině této péče o používané zařízení není rozdílu mezi obcí a jiným právním podmětem. Zanedbání této povinnosti lze posuzovati ve příčině nároku na náhradu škody jen podle předpisů práva občanského a nárok tkví jen v právu soukromém. Proto k rozhodování o nároku z uvedeného důvodu jsou soudy příslušné. V tom směru již odvolací soud správně rozpoznal, že podle skutkového základu sporu přichází v úvahu jednak zvláštní ustanovení § 1319 obč. zák. o náhradě škody zřícením díla, jednak všeobecná ustanovení třicáté hlavy obecného občanského zákona. Žalobní nárok podle § 1319 obč. zák. není odůvodněn. K nároku tomu se vyhledává, že škoda nastala zřícením stavby nebo jiného díla nebo části jeho a že zřícení nastalo z vadné povahy díla; břemeno dokázati tyto okolnosti stihá žalobce. Odvolací soud právem usoudil, že se žalobci tento důkaz nezdařil. Nižší soudy sice zjistily, že síla drátu vedení při zjištěné vzdálenosti jeho sloupů neodpovídala předpisům o elektrických vedeních platných ať v době jeho zřízení, i v době nynější, avšak zjistily též, že drát byl přetržen následkem mimořádné nepohody, při níž se trhaly i dráty o předepsané síle 6 mm. Za tohoto stavu jest i s hlediska všeobecných předpisů třicáté hlavy obecného občanského zákona nerozhodným, že oprava prováděná na vedení v roce 1928 podle výpovědi svědků týkala se jen jeho sloupů, ale nikoli drátů, a že obec vedení řadu let neopravovala a že sloupy byly postaveny ve větší vzdálenosti a dráty vedení byly slabší, než jak jest předepsáno, poněvadž, byl-li drát přetržen následkem mimořádné nepohody, není příčinné souvislosti mezi nezachováním předpisů o vzdálenosti sloupů a o síle drátu, i když by v něm bylo shledávati zavinění žalované strany, a nastalou škodou.

Podle zjištění nižších soudů došlo však k nehodě dne 17. dubna 1928 asi v 9 hodin dopoledne po mimořádné nepohodě, která před tím panovala, t. j. po vichřici spojené s deštěm a sněžením. Vzhledem k těmto mimořádným okolnostem přicházela by ovšem odpovědnost obce za škodu podle všeobecných předpisů XXX. hlavy obecného občanského zákona, jak to též dovolatel v žalobě i dovolání uvádí, potud, že neučinila opatření, aby elektrovodná síť byla po vichřici prohlédnuta. Odpovědnost za škodu by tu ovšem žalovanou obec stihala tehdy,

kdyby jako vlastnice vedení nedala je prohlédnouti včas, t. j. ještě před nastalou frekvencí na veřejné cestě, ač k této opatrnosti ji právě zmíněné mimořádné povětrnostní poměry musily nabádati. Prvý soud sice v tomto směru došel k závěru, že žalovaná obec vlastnicí vedení je; poněvadž však žalobu zamítl, nemohla žalovaná v odvolání tento právní závěr soudu napadnouti, činíc tak teprve v dovolacím sdělení. Poněvadž nejvyšší soud sám pro nedostatek zjištění o tom nemohl bezpečně ve věci samé ihned rozhodnouti, rozhodl jak ve výroku ad II. je uvedeno.

Čís. 13491.

Pokud poplatek za používání ústředního topení jest součástí činže, pro niž přísluší zákonné zástavní právo na vnesených věcech ve smyslu § 1101 obč. zák.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1934, Rv I 111/33.)

Pronajímatel domáhal se na nájemci nedoplatku 6.892 Kč za ústřední topení. Ve sporu byl uzavřen dne 30. ledna 1931 smír, podle něhož se nájemce zavázal zaplatiti pronajímateli na úplné vyrovnání zažalovaného nároku 4.000 Kč. K vydobytí těchto 4.000 Kč s přísl. vedl pronajímatel proti nájemci exekuci na zařízení a svršky v najatých místnostech. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se nájemce na pronajímateli, by bylo uznáno právem, že smír mezi žalobcem a žalovaným ze dne 30. ledna 1931 zanikl v důsledku vyrovnání uzavřeného žalobcem dne 20. května 1931 a že exekuce vedená k vydobytí nároku z onoho smíru jest nepřípustná. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Na základě spisů Ck V 1128/30 zjišťuje odvolací soud po rozumu § 498 c. ř. s., že se žalobou domáhal nynější žalovaný na nynějším žalobci zaplacení 6.892 Kč, jakožto nedoplatku za ústřední topení, k jehož placení v činžovních kvartálech kromě placení roční činže 35.000 Kč se nynější žalobce zavázal, že tento ve sporu tom nenamítal, že úplata netvoří součást činže, že jen činil námitky proti výši, a posléze, že se smírem zavázal zaplatiti nynějšímu žalovanému na úplné vyrovnání zažalované pohledávky 4.000 Kč. Jest tedy zjištěno, že se smír ze dne 30. ledna 1931 týkal poplatku za ústřední topení, který tvoří součást činže, a je liché tvrzení nynějšího žalobce, že šlo o smlouvu o dílo a nikoli o smlouvu nájemní, takže se zákonné právo zástavní podle § 1101 obč. zák. vztahuje i na tuto žalovaným vymáhanou pohledávku jako na součást činže. Zákonné právo zástavní vzniká již vnesením svršků do najatých místností; zájemné popsání není podmínkou ani jeho vzniku ani jeho uplatnění, pokud ovšem svršky nebyly zase později z najatých místností odstraněny. Zákonné právo zástavní pronajímatelovo podle § 1101 obč. zák. zůstává však ve vyrovnacím řízení právem oddělným, pro které může býti vedena exekuce i za vyrovnacího řízení (§ 13 vyr. řádu). Prvý soud posoudil tudíž věc nesprávně po stránce právní, vyhověv žalobě v mylném názoru, že vyrovnáním uzavřeným žalobcem dne 20. května 1931 exekuční titul, smír ze dne 30. ledna 1931, zanikl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.